

KFB - Klub francouzských buldočků, z.s.

Ozdravný plán

Francouzský buldoček je typický malý molossoidní pes. Přes svou malou velikost silný, ve všech proporcích krátký, podsaditý, kompaktní, krátkosrstý, s krátkým čenichem, vztyčenýma ušima a přirozeně krátkým ocasem. Musí působit dojmem živého, bystrého, velmi svalnatého zvířete, kompaktní stavby těla a pevné kostry. Žádný znak nemá být ve srovnání s ostatními tak přehnaný, aby rušil celkovou harmonii psa ve vzhledu a pohybu.¹

Aby byly zachovány všechny výše uvedené plemenné znaky stanovené ve Standardu plemene, a to při plném zdraví jedinců je nezbytné, aby byla přijatá odpovídající opatření v tomto směru a to jak ze strany chovatelů a majitelů francouzských buldočků, tak jsou přijímána opatření ze strany klubů zastřešujících toto plemeno, které jsou v tomto směru v současné době požadovány ze strany národních kynologických organizací (v České republice ze strany ČMKU) a rovněž FCI, jako tomu bylo v případě tohoto ozdravného plánu.

Aktuální situace

V KFB-Klubu francouzských buldočků, z.s. je v současné době vyžadováno (jako součást bonitace) povinné:

- stanovení genetického profilu psa (testem DNA);
- zdravotního/veterinárního vyšetření luxace pately.

Stanovení genetického profilu psa (testem DNA) je základním a zásadním genetické vyšetření u psa, na které „navazují“ další genetické testy, jejichž škála a využitelnost se i nadále rozšiřuje.

Po bonitaci uskutečněné dne 28. září 2020 v Poděbradech byla vytvořena statistika výsledků vyšetření luxace pately v letech 2018 až 2020, která je následující:

Místo a datum konání bonitace	Výsledky vyšetření luxace pately					
	0/0	0/1, 1/0	1/1	1/2,2/1	0/2, 2/0	2/2
Orlík, 27.5.2018	30	4	6	0	0	2
Zlonín, 13.10.2018	20	1	3	1	1	1
Orlík, 2.6.2019	17	2	3	1	2	2
Poděbrady, 5.10.2019	19	1	3	1	0	1
Zruč-Senec, 2.6.2020	3	0	2	0	0	0
Poděbrady, 28.9.2020	31	2	1	4	0	2
Celkem	120	10	18	7	3	8

¹ Standard plemene francouzský buldoček. K dispozici zde: <https://www.cmku.cz/cz/seznam-plemen-159/119>

KFB - Klub francouzských buldočků, z.s.

Doporučená vyšetření

Funkční či zátěžový test

Vzhledem k zařazení plemene mezi tzv. brachycefalická a rovněž vzhledem k již nějakou dobu trvající kauze ohledně zákazu chování těchto plemen v Holandsku je nyní v popředí zájmu důslednější odhalování případných dýchacích potíží u těchto plemen.

Za účelem eliminace případných dýchacích potíží a výskytu brachycefalického syndromu u jedinců plemene se v současné době zvažuje zavedení tzv. funkčního či zátěžového testu. Jako vhodné řešení se v současné době jeví inspirace testem praktikovaným v zemi původu, ve Francii s přizpůsobením podmínkám a chovu plemene v České republice.

Předmětný test ve Francii spočívající ve zkoušce fyzické zdatnosti jedince spočívá zejména v ujití vzdálenosti 500 m v časovém horizontu 10 minut za běžných podmínek, tj. v přirozeném prostředí.

Degenerativní myelopatie

V oblasti neurologické by mělo být v popředí zájmu u tohoto plemene rovněž provedení genetického testu na Degenerativní myelopatii - detekci SOD1A, jejíž výskyt byl již v České republice zaznamenán a vzhledem ke zkušenostem např. ze země původu, z Francie.

Degenerativní myelopatie (DM) je progresivním neurodegenerativním onemocněním, které se zpravidla objevuje u široké škály psích plemen kolem osmého roku jejich života. U postižených psů dochází k postupnému nebolestivému slábnutí pánevních končetin, problémům s koordinací a chůzí, následuje atrofie svalstva, ataxie, inkontinence a vše končí úplným ochrnutím zadních končetin. Příznaky provázející toto onemocnění jsou tak závažného charakteru, že po 3 - 5 letech od prvního projevu nemoci dochází k úmrtí. Zpravidla však pes bývá přibližně rok od objevení prvních symptomů utracen.

DM je geneticky dědičnou autozomálně recesivní chorobou, a tudíž se projevuje u jedinců, kteří od obou svých rodičů získají mutovaný gen. Raritně se však toto onemocnění může projevit i u heterozygotů, i když s mnohem menší frekvencí výskytu. Existuje určité procento DM pozitivních psů, u kterých se za jejich života nedostavily příznaky DM. To lze vysvětlit buď úmrtím psů před propuknutím nemoci, nebo existencí modifikujících genů, které symptomy ovlivňují, environmentálními faktory nebo neúplnou penetrancí nemoci mezi pozitivními homozygoty. Jelikož je klinickou diagnózu možno provést až posmrtně, představuje molekulárně genetická analýza výbornou metodu pro předčasné zjištění toho, zdali je u jedince riziko, že u něj myelopatie buď propukne, a nebo ji, v případě své heterozygotnosti v tomto genu, předá do dalších generací. Vzhledem k výše uvedenému je nepochybně žádoucí, aby byly k dispozici údaje o tomto neurologickém problému, aby mohly být využity zejména při krytí a eliminovaly se negativní dopady a přenos této nemoci na potomky, zvláště za situace, pokud lze toto onemocnění odhalit genetickým testem.

Pro úplnost je nezbytné uvést, že DM se vyskytuje u psů obou pohlaví se stejnou frekvencí. Při výběru chovného páru nezáleží na tom, který z partnerů nese který genotyp. Při výběru chovného páru je důležité se vyvarovat takové kombinace rodičů, kterým se mohou narodit DM geneticky pozitivní štěňata.²

---

² <https://www.genomia.cz/cz/test/dm/>

KFB - Klub francouzských buldočků, z.s.

RTG páteře

Vzhledem k predispozicím plemene bylo již v minulosti navrhováno zavedení povinného vyšetření rtg páteře, a to ve formě monitoringu, aby byly především k dispozici relevantní údaje o zdraví plemene, které chybí a na základě tohoto mohly být odborníky/veterinárními lékaři odhaleny nejčastější problémy, stanoveny jejich příčiny atd. Toto zdravotní vyšetření nebylo odsouhlaseno členskou základnou. I nadále se však tato problematika jeví jako zásadní a potřebná a je tedy doporučováno chovatelům a majitelům, aby toto vyšetření u svých jedinců prováděli.

Vyšetření srdce

Vyšetření srdce lze provést poslechem za použití fonendoskopu, rentgenem, pomocí EKG či ultrazvukem. K zjištění srdečních vad je používáno zejména, u některých plemen výhradně echokardiografické vyšetření - doppler.

Dalším aspektem v chovu, který s problematikou zdraví přímo nesouvisí (týká se především Standardu), i když v některých případech může být negativně ovlivněno touhou problematikou i zdraví, je problematika nestandardních barev a s tím související provádění genetických testů, aby došlo k identifikaci jedinců nesoucích gen nestandardní barvy.

Testy barev – Lokus B a Lokus D

Vzhledem k výskytu nestandardního zbarvení (čokoládové a modré barvy) v chovu plemene francouzský buldoček v České republice je apelováno na chovatele a majitele francouzských buldočků, aby nechali u svých psů vyhodnotit testy barev. V případě výše uvedených nestandardních barev se jedná o testy barev v Lokusu B a Lokusu D.

Nanejvýš žádoucím jevem je, abychom (chovatelé a majitelé) výše uvedeným způsobem zamezili spojení jedinců nesoucích vlohy pro nestandardní barvy a tím narození nestandardně zbarvených štěňat a naopak, aby spojením vhodných jedinců byla odchována štěňata odpovídajícího zbarvení dle Standardu plemene. Přičemž v této souvislosti je nezbytné uvést, že některá nestandardní zbarvení s sebou nesou i zdravotní rizika.

Za situace, kdy je tato záležitost řešitelná provedením genetických testů na barvy, jež má za důsledek eliminaci tohoto nežádoucího jevu, je na zodpovědnosti především chovatelů francouzských buldočků, aby předmětné testy prováděli a byli zodpovědní vůči chovu, jedincům samým a budoucím majitelům odchovaných štěňat a v tomto směru jim předávali odpovídající informace.

Závěr

Domníváme se, že je žádoucí zavést vyšetření v závislosti na aktuálním stavu v chovu plemene a rovněž i s racionálním přístupem, na základě diskuze především s odbornou veřejností a s chovateli a majiteli francouzských buldočků.

Zároveň je žádoucí podpořit chovatele a majitele, kteří pro zdraví svých jedinců a plemene dělají něco navíc, než je jen absolvování povinných vyšetření. Jednou z možností je zavedení tzv. zdravotního programu, který by podporoval provádění zdravotních vyšetření a jejich četnost tak, aby došlo k ozdravení plemene.

KFB - Klub francouzských buldočků, z.s.

Jedním z cílů, který je již dlouhou dobu kvitován a který je pro plemeno žádoucí je získání přehledu o zdraví plemene, což je možné tímto směrem dosáhnout se současnou motivací k provádění zdravotních testů francouzským buldočků. Přičemž tyto informace získávají na významu s co největším množstvím prováděných zdravotních vyšetření. Zdravotní vyšetření je samozřejmě třeba provádět na akreditovaných pracovištích.

Cílem ozdravného plánu není vylučovat jedince, ale vyšetřit co největší část populace tak, aby byli k dispozici relevantní výsledky, které mohou být následně vyhodnoceny a budou představovat informace o zdravotním stavu plemene a umožní použití těchto informací v dalším chovu plemene. V této souvislosti je také třeba si uvědomit, že některé „problémy“ jsou recesivního charakteru, lze je poměrně jednoduše zjistit (např. provedením příslušného genetického testu) a se znalostí jeho výsledků potlačit spojením vhodných jedinců.

KFB-Klub francouzských buldočků, z.s. si je vědom výše uvedeného a rovněž tak považuje zdravotní stránku za zásadní aspekt plemene a jeho chovu, a proto již několik let v rámci akce s názvem „Víkend s buldočkem“ pořádá přednášky zaměřené na zdraví plemene. Jednalo se např. o přednášku ohledně problematiky páteře a výhřezu meziobratlových plotének, dýchání a problematice brachycefalického syndromu, aspektů chovu a právních otázek, potravy a stravovacích návyků psů, testu DNA a dalších genetických testů apod. Informace ohledně zdraví byly publikovány také v klubovém zpravodaji či Ročence a webové stránky klubu budou rozšířeny o záložku obsahující informace týkající se zdravotní stránky plemene a Standardu a záležitostí souvisejících.

Klub se rovněž snaží zajistit výhodnější podmínky pro provádění např. genetických testů (např. 10% sleva pro členy klubu v laboratoři Genomia) a pravidelně je zajišťován odběr vzorků na klubových akcích, při výstavě a bonitaci.

KFB-Klub francouzských buldočků, z.s.